

var Tilfældet. Naar det ærede Medlem sagde, at Loven af 1873 hviler paa et slet System, vil jeg sige, at det er ikke bevist og bliver ikke bevist ved, at man ikke lader Banerne efter dette System vise, hvad de kunne udrette. Naar disse Baner skulle kjøbes i de første Aar, naar de have visse Børnesygdomme, kan Systemet ikke faae Lov til at vise sin Livskraft, og det ærede Medlem har derfor Ret i sin Betragtning. En interessant Bemærkning fremsatte det ærede Medlem dernæst, naar han mente, at vi vare Medskyldige i, at Aktionærerne have engageret sig i disse Baner derved, at vi have givet Love, der tillode dem at gjøre saa og saa med visse Offre fra Statskassens Side; men jeg tror dog, at det vilde føre for vidt, hvis vi skulde gjøres til Medskyldige i den Maade, hvorpaa man benytter Begunstigelser i de Love, som vi vedtage. Naar det ærede Medlem mente, at det havde ikke Konsekventer, om vi strax nu og paa den anviste Maade eftergave disse Byer og Kommuner og Andre deres anvendte Penge, saa forekommer det mig, at det ærede Medlem selv nævnte et Exempel, som jeg ogsaa havde i Tanker, da jeg talte om denne Sag, nemlig Exemplet fra Lolland. Jeg har ogsaa nylig set, at man der har arrangeret sig stærkt med Hensyn til Jernbaneanlæg, og man kan der fuldt med samme Ret tale om almene Interesser som her. Da nu disse Baner her have faaet først et meget betydeligt Tilskud, derefter Laan og nu endelig skulle have betydelige yderligere Begunstigelser, ligger det overmaade nær, at man i Konsekvents deraf kommer fra Lolland og siger: Ogsaa vi have anlagt en Bane med store private Opoffrelser, det gaar ikke rigtigt; I have hidtil ikke hjulpet os, hjælp os nu i Kraft af Eders tidligere Beslutninger. Det vil trænge sig ind allevegne; for hver Beslutning, vi saaledes tage, ville Folk lettere gaa paa den Slags Overvejelser i Haab om, at kunne de ikke staa sig, tager Statskassen fat; der er jo forskellige Midler til at bringe det tilveie. Det var altsaa disse Bemærkninger, jeg maatte fremsætte mod det ærede Medlems Bemærkninger angaaende Lovforslaget. — Interessanter var imidlertid det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) i sine Betragtninger, og hans Stilling er mere betegnende for den ny Situation, hvorunder vi arbeide paa denne Sag, end den Stilling, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds indtager, thi dette ærede Medlem har staaet som Ven af Sagen tidligere, medens det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds har været en af de Virksomme for at styde Sagen tilside. Nu ansjorte han nogle Grunde for, at han kunde stille sig paa en forandret Maade til hele dette Spørgsmaal. Den første Grund var den, at Silkeborg—Herningbanen blev kjøbt ifjor, og mente han, navnlig ved min stærke Medvirkning. Jeg har nu ikke havt mindste

Finger med i Spillet i saa Henseende. Forslaget fremkom fra Jernbaneudvalget; med Undtagelse af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds, der vilde have Gaffelbaner paa Fyn, og det ærede Medlem fra Stroe (Chr. Jensen) samstemmede hele Udvalget med Regjeringen, og da jeg maatte erkjende, at Silkeborg—Herningbanen var anlagt efter ganske andre Forudsætninger end andre private Baner efter Loven af 1873, og dernæst maatte erkjende, at den var et Led i en gennemgaaende Bane tværs over Jylland, hvilket ogsaa var erkjendt, dengang Banen blev anlagt, faae jeg kun i Kjøbet en Opfyldelse af tidligere Forudsætninger. Naar det ærede Medlem dernæst mente, at Anlægget af Jaaborg—Kinge-banen efter et sværere System var i Strid med mine Udtalelser iaar om et lettere Anlæg, saa er det ikke rigtigt. For det Første er det faktisk ikke rigtigt; thi dette, at jeg ved at se i Nærheden en saaledes anlagt let Bane og erfare, paa hvilken Maade den kan drives, har faaet en Anstuelse, jeg ikke kunde have efter nogen personlig Erfaring ifjor, indeholder ikke nogen Selvmodsigelse. Men for det Andet skal jeg bemærke, at Jaaborg—Kinge-banen er — og her fremtræder Ligheden med Silkeborg—Herningbanen — Led af en Gennemgangsbane ad Nyborg til, og den skal nok komme; det er en gennemgaaende Bane paa Fyn, derfor skal den ogsaa til Kinge og anlægges paa en saadan Maade, at Materiellet fra Hovedbanerne kan anvendes derpaa. Der svandt atter den Nødvendighed, hvorpaa det ærede Medlem har hævet sig op til en neutral Stilling lige overfor den Sag, han tidligere har været en saa bestemt Modstander af. Det tredje Spørgsmaal derimod er ganske vist af en særegen graverende Natur for min Stilling. Det er Spørgsmaalet om Rente-garantien for de 240,000 Kr. Det var ca. 10,000 Kr. om Aaret for Statskassen i allerværste Tilfælde, og det var et Forslag, der hvilede paa en Historie, isølge hvilken vi efter min Mening vare billighedsforpligtede til at gjøre dette Skridt, et Skridt, der sammenlagt i det Høieste kunde forpligte Statskassen med 10,000 Kr. om Aaret. Hvad Sammenligning har det med Sagens Historie her? Ethvert Skridt i denne Sags Historie peger imod Vedtagelsen af dette Forslag, som det ærede Medlem ikke vil stemme imod og som vil andrage meget betydelige Offre for Statskassen. Hvorledes kan det ærede Medlem faae det regnet ud, at disse to Spørgsmaal have det Mindste med hinanden at gjøre? Saaledes se hans tre Undskyldninger ud, for at han nu paa Grund af den forandrede Stilling vil stille sig saaledes til denne Bane, om hvilken vi nu tale, og som isølge Stillingen her i Folkethinget vel nu bliver kjøbt. — Den samme Interesse har jeg af at høre det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), at han ogsaa vil have disse Baner kjøbt nu af Statskassen. Det hele samler